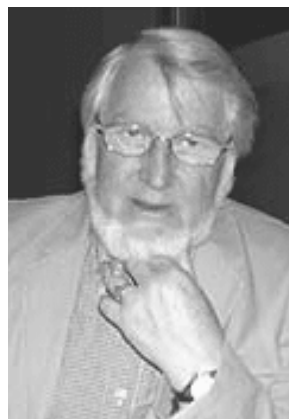

NÅR ARBEJDS DAGEN ER SLUTT

Av David Kvebæk

Vet vi hva vi snakker om når vi påstår at vi har for liten tid til familien?

Tiden er den ressurs som er helt rettferdig tilmålt alle mennesker. Alle får 24 timer i døgnet, verken mer eller mindre. Vårt forhold til tiden er imidlertid forskjellig. Noen sier de har god tid, andre sier de har dårlig tid. Men tiden, som fenomen, kan verken være god eller dårlig. Men det kan imidlertid vårt forhold til den være.

Den tidspool vi alle skal øse av består av 24 timer pr døgn som blir 168 timer pr. uke. Sover vi 8 timer pr døgn blir det 56 timer pr uke. De av oss som sover seks timer i døgnet har altså 14 timer pr uke mer å rutte med. Arbeider vi 8 timer pr dag blir også dette 56 timer i uken. Da vi har fem dagers uke, betyr det 40 timer pr uke, og vi får 16 timer overtid, eller reservetid.

Dette betyr at vi også må ha 8 timer pr. døgn til spesifisert bruk, eller til "fri" disposisjon, om du heller vil si de slik. Det blir også 56 timer pr. uke. Plusser vi nå på henholdsvis 14 fra søvnen og 16 fra lønnet arbeid blir det 30 timer og til sammen den nette sum av 86 timer til "fri"

disposisjon pr. uke.

Provoserende, ikke sant? Dresskledd, stresskoffert bærende, og alltid i mobiltelefon talende moderne ledere hisses opp av dette regnestykket. Men tar vi 40 timer (en arbeidsuke) fra fritiden har vi faktisk 46 timer pr uke til "fri" disposisjon.

Jeg har hele tiden satt fri i hermetegn ("fri") for noen av tiden går selvsagt med til reiser til og fra jobben, og til andre oppgaver som å kjøre barna til og fra skole/ barnehage, eller til å gjøre nødvendige innkjøp, og når alt slikt er tatt med, vel da er det ikke så mye tid igjen av "fritiden".

De to ordene som passer inn her er vital bevissthet og prioritering.

Vital bevissthet vil si at man er mentalt våken i møte

med alt som skjer. Man seiler ikke ubevisst avsted og bare lar seg drive med av vind og strøm. Den beste seiler er den som holder et våkent øye med elementene og utnytter alt til båtens fremdrift.

Og husk at ditt livs kurs ikke alltid er i den retning hvor vinden blåser. Og kjølen er ikke alltid en hindring for fremdrift. Noen ganger er det kanskje tvert i mot! Det går godt an å seile mot vinden, men forutsetningen at man har en kjøll som er tung nok og dyp nok, og tålmodighet nok til å seile litt på kryss og tvers. Under alle omstendigheter – medvind eller motvind – det gjelder å være våken, vitalt bevisst.

Her burde jeg igjen understreke at det var nordavinden som skapte vikingene, og sønnavinden som brakte dem hjem igjen, samt tålmodighet stor nok til å vente på riktig bøl.

Å prioritere er kunsten å sette noe foran noe annet, og vite at det man setter først er det som er det som er viktigst, om ikke alltid objektivt sett – så i alle fall subjektivt. Det tunge spørsmålet som vi alle er nødt til å besvare er: Hvem er prioritethavere i livet mitt? Er det jobben, tillitsvervene, hobbyene, slekta, ektefelle og barna? Prioritethavere ja, men hvem skal ha 1. prioritet osv?

Det finnes ikke en gylden regel for prioritering, men det finnes en sunn tenkning rundt jobb og hjem.

Under hele vår lange historie var jobb og hjem samme sak. Men jobbet der man bodde, og bodde der man jobbet. Først under den industrielle revolusjonen oppsto det store skisma mellom jobben på den ene siden, og hjemmet på den andre. Menn gikk til jobben og tjente penger. Kvinnene gikk hjemme og ble forbruker av pengene.

Da markedskreftene tok over styringen av samfunnet ble alt målt i kroner og øre. Den var mest verd som hadde mest penger. Menn ga jobben førsteprioritet. Kvinnen sto for den motsatte prioritering. Da menneskeverden etter hvert ble forseglett til penger, ble det opprør blant proletarenes sønner og døtre (studentopprørene 1968) og vestens kvinner (den store emansipasjon 1968?). Kvinnen forlot hjemmet, utdannet seg til lønnet arbeid og konkurrerer nå med mannen på alle livets arenaer.

Men kvinner og menns behov for ømhet, varme, nærhet og omsorg blir aldri dekket på rett tid, nemlig i barneårene. Nå lever foreldre og barna i hver sin verden fra 8 til 10 timer hver hverdag. Når primærbehovene ikke dekkes i

